

UtvecklingsNAVET

”NYHETSBREV” Utvecklingsnav för platsoberoende gymnasieskola • Feb 2026

A Perfect Day – om utmaningar och gemensamma målbilder

Vid vårterminens uppstart genomfördes tillsammans med Mediacenter en fortbildningsdag med fokus på att problematisera och skapa samsyn om mål och medel. I små grupper formulerades hur en platsoberoende gymnasieskola skulle kunna fungera och se ut i praktiken.

Under dagen diskuterades: vilka förutsättningar som behöver vara på plats, vilka hinder som finns och vad som krävs organisatoriskt, pedagogiskt och tekniskt för att närma sig målbilden. Arbetet präglades av stort engagemang och en tydlig vilja bland all personal att bidra till projektets fortsatta utveckling. Dagen utgjorde ett viktigt startskott. Under ett eftermiddagspass genomförde Maria Bergfors från Lärcentrum i Storuman en uppskattad föreläsning och visade konkreta exempel på hur en bra lärmiljö vid hybridundervisning kan skapas.

Nästa steg kommer att bestå av fortsatt arbete i yrkes- och ämnesrelaterade grupper. Där kommer bland annat tidsplaner att tas fram när grupperna analyserar och formulerar vilka steg de själva – och andra – behöver ta för att närma sig ”A Perfect Day”.

Mer om resultaten från dagen och fortsatt arbete finner du på www.utvecklingsnavet.se.

www.utvecklingsnavet.se

Projektet lanserar nu en ny webbplats. Den primära målgruppen är företag, organisationer och samverkanspartners som vill följa vårt arbete och utvecklingen. Syftet är att samla information och erbjuda en mer fördjupad inblick i det pågående arbetet. Dessutom vill vi dela med oss av lärdomar och ge alla möjlighet att följa processen. På hemsidan kan du läsa mer om lärling, titta på filmer och hitta bra länkar. Där finns alla nyhetsbrev och även möjligheter för dig att bidra med inspel.

Kommun- och företagsträffar

Parallellt med det interna utvecklingsarbetet pågår dialoger med kommuner och företag i regionen. I samtalen informerar vi om [lärlingsutbildning](#) och undersöker förutsättningarna för att starta pilotverksamheter. Både för lärlingsprogram och genom att etablera en utbildningsnod i någon kommun.

Samtalen är viktiga för att knyta utbildning, näringsliv och lokala behov närmare varandra. Målbilden är att skapa ett utvecklingsnav i södra Lapplands inland.

Nästa steg i projektet

Fortsatta träffar med kommuner och företag om lärling och nod.

Projektet behöver ett *lärlingsråd* – ett gäng med erfarenhet och kunskaper som kan hjälpa oss att knyta skola och arbetsliv närmare varandra.

En *studieresa* planeras också för att utbyta erfarenheter om lärlingsutbildningar och för att hitta nya former för hur de kan organiseras.

Framtidsmässa 5 feb – Storuman

Utvecklingsnavet kommer att delta på mässan.

SETT-dagar - Stockholm

Nu är sista chansen att anmäla intresse till Sveriges största mötesplats för lärande och digital utveckling. Intresserad? Hör av dig till din rektor.

Rekrytering av delprojektledare

Malin Svensson slutar som delprojektledare 15 februari 2026.

Projektledare genom Region

Västerbotten är Tomas Nybrand.

Delprojektledare för Södra Lapplands gymnasieförbund är Inez Abrahamzon. Tel: 070-241 04 19

Delprojektledaren är ansvarig för verkstan i projektet, tillsammans med Centrum för hälsa i glesbygd, Umeå universitet och Mediacenter.

Nyhetsbrevet kommer ut varje månad. Där kan du läsa vad som hänt och vad som är på gång. Berätta gärna om nyhetsbrevet till andra och tipsa gärna också om vår hemsida.

Om du vill ha nyhetsbrevet, [anmäl dig här!](#)

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Projektet Utvecklingsnav för platsoberoende gymnasieskola drivs av Region Västerbotten och medfinansieras av Europeiska unionen genom Svenska ESF-rådet inom Europeiska socialfonden Plus 2021-2027 (ESF+). Projektet är lokaliserat till region Övre Norrland.

Projektets syfte är att skapa likvärdiga förutsättningar för gymnasieutbildning för ungdomar i Västerbottens inland. Genom att utveckla platsoberoende undervisning vill vi öka tillgänglighet och närhet till utbildning – oavsett elevens bostadsort.

Mål

Att fler ungdomar ska kunna:

- Välja gymnasieutbildning på hemorten
- Få tillgång till både akademiska och yrkesinriktade program
- Förberedas för vidare studier och arbetsliv utan att behöva flytta

Bakgrund och utmaningar

I inlandskommuner som Vilhelmina och Storuman är tillgången till gymnasieutbildning begränsad.

Några av de största utmaningarna är:

Demografi: Små och utspridda elevgrupper

Lagar och styrning: Regelverk som inte är anpassade för glesbygd

Avstånd: Långa resor och bristande kollektivtrafik

Könsskillnader: Fler kvinnor än män studerar vidare

Urban norm: Glesbygden osynliggörs i samhällsdebatten

Socioekonomiska skillnader: Påverkar ungas valmöjligheter

Ovanstående faktorer bidrar till en "flyttkultur" bland ungdomar, som påverkar kompetensförsörjning för näringsliv och offentliga aktörer samt befolkningsutvecklingen på ett negativt sätt. Bättre anpassade utbildningar efter lokala behov är en del av lösningen.

Samverkansparter

[Södra Lapplands gymnasieförbund \(SLG\)](#)

Ansvarar för gymnasieutbildningarna i Vilhelmina och Storuman och har initierat projektet utifrån en förstudie.

[Umeå universitet \(Pedagogiska institutionen\)](#)

Bidrar med forskning och utveckling inom fjärrundervisning.

Fokusområden

Projektet adresserar utmaningar inom kompetensförsörjning och utbildning i glesbygd genom tre huvudsakliga insatsområden:

1. Organisationsutveckling och platsoberoende lärande

- Identifiera hinder och ta fram handlingsplaner
- Skapa flexibla skolorganisationer för fjärrundervisning

2. Undervisningsmetoder och digital teknik

- Kompetenshöjande insatser för lärare
- Test och utvärdering av ny digital teknik

3. Tillgång till akademiska- och yrkesprogram

- Utreda tidigare erfarenheter från Luspengymnasiets forskningsprofil
- Samverka med näringslivet och offentliga aktörer, för att möjliggöra yrkesutbildning på hemmaplan

Projektorganisation

Projektägare: Region Västerbotten

Projektledare: Tomas Nybrand, Region Västerbotten

Delprojektledare: Inez Abrahamzon och Malin Svensson, Södra Lapplands gymnasieförbund

[Centrum för hälsa i glesbygd \(CHG\)](#)

Samarbetar kring digitalisering och kompetensförsörjning.

[Region Västerbotten \(Mediacenter\)](#)

Tillhandahåller teknisk kompetens för fjärrundervisning.

UtvecklingsNAVET